Ministerstwo
Obrony Narodowej

Tarcza WSCHÓD

Sekretarz Stanu
Paweł BEJDA

BMON-WP.053.240.2025/O-6-25/SW
Warszawa, 11.04.2025 r.

Pani Małgorzata KIDAWA-BŁOŃSKA
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Do wiadomości: Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych w KPRM

ePuap

dotyczy: oświadczenia nr BPS/043-30-717-MON/25 złożonego przez Pana Senatora Władysława Komarnickiego wspólnie z innymi senatorami podczas 30. posiedzenia Senatu RP w dniu 13 marca 2025 r. w sprawie uprawnień emerytalnych byłych żołnierzy

Szanowna Pani Marszałek,

odpowiadając, z upoważnienia Ministra Obrony Narodowej, na oświadczenie nr BPS/043-30-717-MON/25 złożone przez Pana Senatora Władysława Komarnickiego wspólnie z innymi senatorami podczas 30. posiedzenia Senatu RP w dniu 13 marca 2025 r. w sprawie uprawnień emerytalnych byłych żołnierzy, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Zagadnienie zbiegu emerytur powszechnych i tzw. emerytur mundurowych, przysługujących żołnierzom zawodowym, jak i funkcjonariuszom służb mundurowych, którzy byli lub wciąż pozostają czynni zawodowo jest zagadnieniem złożonym, zarówno od strony prawnej, jak i ekonomicznej, gdyż wszystkie rozstrzygnięcia, zapadające na szczeblu rządowym w odniesieniu do systemu emerytalnego (bez względu na fakt, czy jest to system powszechny, czy są to systemy szczególne, w których obecni są funkcjonariusze i żołnierze zawodowi), wiążą się z decyzjami ekonomicznymi, mającymi istotny wpływ na wydatki po stronie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w odniesieniu do systemu powszechnego, a także budżetu państwa (w szczególności w stosunku do systemów mundurowych).

Są to zagadnienia szczegółowe, które wymagają pogłębionej analizy nie tylko prawnej, ale również finansowej i z tych powodów wymagają odpowiednio długiej perspektywy czasowej. Jednocześnie są one kreślone w przestrzeni, wyznaczonej przez normy obowiązującej konstytucji, przez zasadę równości, zasadę sprawiedliwości społecznej oraz konstytucyjne prawo do zabezpieczenia społecznego.

Ministerstwo Obrony Narodowej, wraz z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji zaangażowało się we współpracę międzyresortową w celu znalezienia optymalnego rozwiązania przedmiotowego zagadnienia. W najbliższym czasie odbędzie się spotkanie z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Finansów i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w celu przeprowadzenia dalszych prac analitycznych, m.in. na podstawie wypracowanych potencjalnych rozwiązań. Na obecnym etapie nie można przesądzić o ostatecznej propozycji w rozstrzygnięciu przedmiotowej kwestii.

Jeśli zaś chodzi o kwestię waloryzacji uprzejmie informuję, że zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, wśród żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy pozostałych służb mundurowych korzystających z zaopatrzenia emerytalnego można wyodrębnić dwie grupy w zależności od daty powołania do służby, tj.

tel.: +48 261 874 432
sekretariat.bmon@mon.gov.pl
www.gov.pl/web/obrona-narodowa

al. Niepodległości 218
00-911 Warszawa

żołnierzy/funkcjonariuszy, którzy rozpoczęli służbę przed 1 stycznia 1999 r. oraz tych, którzy zostali przyjęci do służby po dniu 1 stycznia 1999 r. Rozróżnienie to wynika z odmienności co do sposobu uwzględniania w wymiarze emerytury wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustanowienia reguł zbiegu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych. W przypadku pierwszej grupy, żołnierze ci mogą pobierać jedną emeryturę, której wysokość uwzględnia również okresy pracy cywilnej. Natomiast, w przypadku żołnierzy zawodowych powołanych do służby po 1 stycznia 1999 r. mamy do czynienia z zasadą odrębności systemów emerytalnych. Żołnierze ci mogą nabyć uprawnienia i pobierać dwa świadczenia, tj. emeryturę wojskową, jak i emeryturę z systemu powszechnego. W odniesieniu do tej grupy żołnierzy, do podstawy wymiaru emerytury wojskowej nie dolicza się okresów aktywności zawodowej po zwolnieniu ze służby, za które zostały opłacone składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Należy podkreślić, że w stosunku do wyżej wskazanych grup żołnierzy ustawodawca przewiduje możliwość nabycia przez nich prawa do emerytury wojskowej już po 15 latach służby wojskowej. Długość służby wojskowej również ma wymierny wpływ na wysokość przysługującego świadczenia.

Podjęcie działań zmierzających do ujednolicenia uprawnień emerytalnych wymaga dokonania pogłębionej analizy z uwagi na złożoność zagadnienia. Wszystkie rozstrzygnięcia dotyczące systemu emerytalnego (systemu powszechnego, czy też systemów szczególnych) wiążą się z decyzjami ekonomicznymi, mającymi wpływ na wydatki po stronie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w odniesieniu do systemu powszechnego, a także budżetu państwa w stosunku do systemów mundurowych.

Zgodnie z deklaracją z 2024 r. o gotowości podjęcia wspólnych prac nad powyższym zagadnieniem, przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, podjęli decyzję o powołaniu zespołu do rozwiązania zagadnienia zbiegu emerytur powszechnych i tzw. emerytur mundurowych.

W związku z wprowadzoną w 1999 r. reformą zabezpieczenia społecznego zasady waloryzacji zostały ujednolicone w całym systemie zabezpieczenia społecznego (przepisem art. 159 pkt. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 - został zmieniony przepis art. 6 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin). W efekcie, od 1 stycznia 1999 r. wojskowe świadczenia emerytalno-rentowe podlegają waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Pragnę wskazać, że przywołany przepis art. 159 pkt. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych został skierowany do Trybunału Konstytucyjnego, który - wyrokiem z dnia 20 grudnia 1999 r. (sygn. akt K 4/99) - uznał go za zgodny z art. 2 Konstytucji RP.

Na koniec pragnę zapewnić, że zgodnie z art. 135 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r., poz. 248 z późn. zm.) stopień wojskowy jest dożywotni. Ministerstwo Obrony Narodowej chcąc uhonorować emerytów-rencistów wojskowych uwzględniło m.in. postulat środowiska w tym zakresie i w procedowanym nowym wzorze legitymacji emeryta-rencisty wojskowego będzie możliwe wpisanie posiadanego stopnia wojskowego na wniosek osoby zainteresowanej.

Z wyrazami szacunku

Paweł BEJDA

/dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/